

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та
реставрації

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Малярство казеїново-олійною темперою
сюжетної композиції на історичну тематику**

Освітня програма **«Образотворче мистецтво»**

Першого (бакалаврського) рівня

Спеціальність **023 «Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація»**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 2 від 07 жовтня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Малярство казеїново-олійною темперою сюжетної композиції на історичну тематику
Викладач (-і)	Якимечко Микола Богданович – доцент
Контактний телефон викладача	+380679505937 +380502386580
Е-mail викладача	mykola.yakymechko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації із студентами проводяться відповідно до графіку розміщеного на інформаційному стенді та сайті кафедри. Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальний курс «Малярство» – невід’ємна частина підготовки студентів освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво» в освоєнні живописної грамоти і має важливий освітньо-виховний вплив на формування художнього смаку і становлення особистості, розвиток творчих здібностей до художньої та педагогічної діяльності. «Малярство» - одна з найважливіших навчальних дисциплін у системі підготовки художника, яка розвиває вміння реалістично відображати навколишнє середовище малярськими засобами, має необмежені можливості для творчого розвитку студентів і позитивно впливає на формування їх творчих якостей і високої художньої культури. Предмет вивчення навчальної дисципліни полягає в ознайомленні студентів з малярством як мовою образотворчого мистецтва, набутті ними відповідних теоретичних знань та практичних навиків і прагне розвинути в студентів образне і абстрактне мислення. Програма «Малярства» передбачає поєднання коротких ввідних лекційних матеріалів із практичним курсом і великим об’ємом самостійної роботи. Навчальний курс «Малярство» має на меті підготувати кваліфікованого фахівця (художника і педагога) з образотворчого мистецтва із високими духовними та культурними характеристиками, розвинутим творчим мисленням, відповідним професійним рівнем художньої майстерності.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою викладання дисципліни є: підготувати фахівця з високим рівнем віртуозності мислення і засвоєних навиків, здатного самостійно вирішувати завдання художньої і педагогічної діяльності. Володіти технологією і техніками малярства та застосовувати набуті знання і мистецький досвід у власній творчості.</p>	
<p>Основні цілі викладання дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ознайомити студентів з техніками малярства і відповідним технологіями; – навчити студента орієнтуватись у видах і жанрах мистецтва, користуватись виражальними засобами, стилістикою та мовою образотворення; – засвоїти знання, уміння і навички, які дозволять студентові самостійно виконувати творчі завдання, а також застосовувати їх в мистецькій діяльності: пошук ідеї на стадії компонування, відбір кращого з ескізів, виконання картону в натуральну величину, переведення на підготовлену основу, створення композиції в матеріалі. 	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Програмні компетентності

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ФК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах.

ФК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

ФК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

ФК 13. Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти.

Результати навчання

ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 7. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого мистецтва, та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.

ПРН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурномистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПРН 17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	4
семінарські заняття / практичні / лабораторні	26
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	«Образотворче мистецтво, декоративне	3	Вибірковий

	мистецтво, реставрація»		
Тематика навчальної дисципліни			
3 курс 5 семестр. (Залік).			
Тема	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Історія виникнення і технічні характеристики казеїново-олійної темпері. Технологія і особливості приготування робочої емульсії. Інструментарій для виконання композиції в матеріалі.	4		
Тема 2. Виконання авторської сюжетної композиції на тему з історії Галицько-Волинського князівства або Українського козацтва.		12	30
Тема 3. Виконання авторської сюжетної композиції на та тему визвольних змагань українського народу ХХ століття.		14	30
	4	26	60
6. Система оцінювання дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Оцінювання з навчальної дисципліни проводиться з метою перевірки знань і вмінь студентів, виявлення якості засвоєних компетентцій, формування рейтингу успішності. Оцінювання результатів навчання відбувається на принципах систематичності, об'єктивності та прозорості.</p> <p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. Оцінювання результатів навчання відбувається згідно положення «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника» розміщеного на сайті університету: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf</p> <p>Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти визначені у Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf</p> <p>Семестровий (підсумковий) контроль з дисципліни «Малярство казеїново-олійною темперою сюжетної композиції на історичну тематику» проводиться у формі заліку. Залік передбачений в кінці семестра.</p> <p>Навчання оцінюється за 100 бальною шкалою.</p>		

Шкала оцінювання			
Університетська	Національна		Шкала ЄКТС
90-100	5	відмінно	A
80-89	4	добре	B
70-79			C
60-69	3	задовільно	D
50-59			E
26-49	2	Незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX
1-25			Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Оцінювання результатів навчання з дисципліни передбачає поточне оцінювання на практичних заняттях, виконання самостійної роботи.

Загальна система розподілу балів за різні види робіт

Вид навчальної діяльності	Максимальна кількість балів
Практичні заняття	90
Самостійна робота	10
Заг. к-ть	100

Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма студентами самостійної роботи. Самостійна робота передбачає виконання студентами завдань до кожної теми згідно силабуса. Це завдання пов'язані із роботою із словниками, виконанням рефератів, творчих робіт, презентацій тощо. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10.</p>
Практичні заняття	<p>Практичні заняття передбачають вивчення студентами тем згідно силабуса. Студенти виконують практичні завдання.</p> <p>Система оцінювання практичних занять визначена у Положенні про «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника».</p> <p>Максимальна кількість балів за практичні заняття – 90.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	

	<p>Умови допуску до підсумкового контролю визначаються в Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozhenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf) та згідно положення «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника» розміщеного на сайті університету: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf</p> <p>Студент допускається до семестрового контролю при відсутності пропусків занять та виконанні усіх видів робіт передбачених силабусом навчальної дисципліни.</p>
Підсумковий контроль	<p>Вивчення дисципліни передбачає залік в кінці семестра.</p> <p>Залік виставляється на останньому занятті. Оцінка у 100 – бальній шкалі формується як сума балів за практичні заняття та самостійну роботу студента.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
<p><u>Академічна доброчесність:</u></p> <p>Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Положенні про запобіганні академічному плагіату (нова редакція)у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчально- і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування. 2. Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція), https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf , в якому зазначаються права та обов’язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи; 3. Кодексі честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція), https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Карпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf , в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади. <p><u>Відвідування занять</u></p>	

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски занять здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять, підготовки індивідуальних творчих завдань (проєктів, презентацій, рефератів) та опрацювання літератури із лекційних курсів.

Додаткові бали

Додаткові бали здобувачі освіти можуть отримати за написання рефератів, поглиблене вивчення певних питань за додатковою літературою з лекційних курсів; виконання додаткових завдань із практичних занять.

За рішенням кафедри здобувачам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів тощо, можуть присуджуватися додаткові бали.

Неформальна освіта

Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

1. Рекомендована література

1. Демідко О. Історія образотворчого мистецтва та архітектури. Київ: Ліра - К, 2021. 182 с.
2. Габора В. Архипенко в західноукраїнському мистецькому дискурсі. Львів: Піраміда, 2019. 300 с.
3. Голубець О. Українське мистецтво ХХ ст., Колір ПРО., Л., 2020. 200 с.
4. Крамарчук Х., Мотиль Я., Білінська О. Історія мистецтва та архітектури. Частина І. Львів: Львівська політехніка, 2022. 176 с.
5. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти. Київ: Вища школа, 2002.156 с.
6. Савчук О., Маковський С. Народне мистецтво Карпат. Харків : Видавець Савчук О., 2019. 128 с.
7. Сланський Б. Техніка живопису та реставрації. Київ: Мистецтво, 2009. 304 с.
8. С'юзі Горж. Коротка історія мистецтва. Львів: Видавництво Старого Лева, 2021. 224 с.

Допоміжна

9. Фіцула М.М. Педагогіка: посібник. К.: Видавничий центр «Академія». 2002. 515 с.
10. Щербаківський В., Щербаківський Д. Українське мистецтво. Деревляне будівництво і різьба на дереві. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 316 с.

Інформаційні ресурси

1. Образотворче мистецтво з методикою викладання. URL: <https://studfile.net/preview/5185909/>
2. Гнатюк М. В. Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво (основи образотворчої грамоти). URL: <http://194.44.152.155/elib/local/2815.pdf>
3. Державні санітарні правила і норми влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів URL: <http://mon.gov.ua/content/derz-stan.pdf>

Викладач _____доцент Якимечко М. Б.